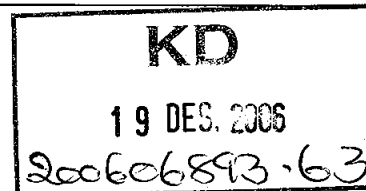

Kunnskapsdepartementet
Postboks 8119 Dep
0032 Oslo

Vår saksbehandler
Hilde Karin Kløvfjell

Telefon
22055472

Vår dato
18.12.2006

Deres dato
18.10.2006

Vår referanse
2006/10937-2 A60

Deres referanse
200604428 og 200606893

HØRING - Forslag til ny felles forskrift om opptak til høyere utdanning og Forslag til endring i gjeldende forskrift om opptak til universiteter og høyskoler

Akershus fylkeskommune viser til høringsbrev datert 18. oktober 2006 fra Kunnskapsdepartementet og oversender med dette fylkeskommunens høringsuttalelse. De to høringsforslagene – forslag til ny felles forskrift om opptak til høyere utdanning og forslag til endring i gjeldende forskrift om opptak til universiteter og høyskoler – har vært forelagt fylkeskommunens videregående skoler og folkehøgskoler for uttalelse.

Akershus fylkeskommune er positiv til departementets arbeid med å forenkle regelverket for opptak til høyere utdanning. Dagens opptaksregelverk kan for mange oppfattes som uoversiktlig og vanskelig å forstå, og dermed også vanskelig å bruke.

Fylkeskommunen vil understreke viktighetene av forutsigbarhet. Derfor er det viktig at det nye opptaksregelverket er på plass i god tid før elevene skal gjøre sine fagvalg. Dette gjelder særlig for de elever som nå går i Vg1.

For øvrig har Akershus Fylkeskommune følgende merknader og kommentarer til forslagene.

Til § 2-4 Opptak på grunnlag av fullført fagskoleutdanning

Fylkeskommunen er positiv til forslaget om at også fullført to års godkjent fagskoleutdanning skal gi generell studiekompetanse.

Til ny § 3-3 Alternativt opptaksgrunnlag

Fylkeskommunen er positiv til en åpning for at søkere med fagbrev skal kunne bli tatt opp til spesielt tilrettelagt ingeniørutdanning uten å oppfylle kravene til generell studiekompetanse. Selv om det ikke følger av høringsforslaget, forutsetter fylkeskommunen at unntaket fra krav om generell studiekompetanse også skal gjelde for de spesielle opptakskravene, jf. forskriftens § 4-1 bokstav d nr. 4. Fylkeskommunen foreslår at det skal gå frem av forskriften at søkere som oppfyller kravene i ny § 3-3 også skal unntas fra de spesielle opptakskravene til ingeniørutdanning.

Departementets forslag til ny § 3-3 er foreslått innført fra og med opptak til studieåret 2007-2008. Fylkeskommunen vil i denne sammenheng understreke viktigheten av god informasjon om nye opptaksregler, og at informasjonen gis i god tid før det er aktuelt å søke om opptak til høyere utdanning.

Fylkeskommunen noterer at departementet foreslår at det vil være opp til den enkelte utdanningsinstitusjon om den ønsker å ta opp studenter etter forskriftens § 3-3. For å sikre en likebehandling av søkere med fagbrev bør departementet gi klare retningslinjer til den aktuelle bestemmelsen.

Til § 4-1 Spesielle opptakskrav i tillegg til generell studiekompetanse

Det er rimelig at dagens spesielle opptakskrav for opptak til allmennlærerutdanning m.v. også skal gjelde for 5-årig integrert lærerutdanning, jf. forskriftens § 4-1 bokstav g nr. 1. Fylkeskommunen støtter derfor forslaget.

Til § 7-2 Kvote for førstegangsvitnemål og ordinær kvote

Det følger av dagens forskrift om opptak til universiteter og høyskoler § 7-2 første ledd at "Primærvitnemålskvoten omfatter søkere som ikke fyller mer enn 21 år i opptaksåret og som har dokumentert primærvitnemål eller tilsvarende dokumentasjon fra videregående opplæring.". Aldersgrensen på 21 år er foreslått videreført til å gjelde også for søkere i en ny førstegangsvitnemålskvote.

Fylkeskommunen er kjent med de vurderinger som er gjort i St.meld. nr. 49 (1996-97) *Prinsipp for rangering av søkjarar til studium ved universitet og høyskolar* og som ligger til grunn for at aldersgrensen i dagens primærvitnemålskvote er satt til 21 år. Fylkeskommunen vil i denne sammenheng likevel gjøre oppmerksom på opplæringslovens bestemmelser om rett til videregående opplæring. Det følger av opplæringsloven § 3-1 første ledd at "Ungdom som har fullført grunnskolen eller tilsvarende opplæring, har etter søknad rett til tre års heiltids videregående opplæring. I fag der læreplanen foreset lengre opplæringstid enn tre år, har ungdommen rett til opplæring i samsvar med den opplæringstida som er fastsett i læreplanen. (---)". Det følger videre av opplæringsloven § 3-1 tredje ledd at "Heile retten må normalt takast ut i løpet av ein samanhengande periode på fem år, eller seks år når opplæringa heilt eller delvis blir gitt i lærebedrift, og innan utgangen av det året vedkommande fyller 24 år. (---)". Det vises til departementets vurdering og merknader til § 3-1 tredje ledd, jf. Ot.prp. nr. 57 (2004-2005) *Om lov om endringar i opplæringslova og friskolelova*. Departementet har gjort bl.a. følgende vurderinger i forarbeidene (jf. Ot.prp. nr. 57 (2004-2005) p. 7.4):

"Etter departementet si vurdering er det bekymringsfullt at talet på personar utan vidaregåande opplæring er aukande. Det vil derfor vere formålstenleg å gjere regelverket meir fleksibelt, slik at høvet til å få vidaregåande opplæring blir utvida. Det vil m.a. opne for at fleire ungdommar kan vente med å ta ut retten til vidaregåande opplæring til dei er tilstrekkeleg motiverte. Dette kan gjerast ved å utvide ungdomsretten slik at han må takast ut innan utgangen av det året vedkommande fyller 24 år. Departementet har merkt seg at høringsinstansane har ulike syn når det gjeld spørsmålet om det framleis bør vere ei tidsgrense knytt til ungdomsretten til vidaregåande opplæring. Etter departementet sitt syn har tidsgrensa slik ho er etter gjeldande reglar, ein disiplinerte effekt som bør haldast oppe.

På denne bakgrunnen foreslår departementet at opplæringslova blir endra slik at retten til vidaregåande opplæring for ungdom gjeld fram til utgangen av det året vedkommande fyller 24 år. Vidare foreslår departementet at dagens reglar om at retten må takast ut innanfor ei tidsramme på fem (seks år) blir ført vidare. Dette betyr at den vidaregåande opplæringa må fullførast i løpet av fem (seks) år frå det tidspunktet vedkommande begynner på opplæringa."

Ved fastsettelse av vilkår for førstegangsvitnemålskvote mener fylkeskommunen at departementet må vurdere hvordan disse vilkår samsvarer med opplæringslovens bestemmelser for rett til videregående opplæring.

Når det gjelder førstegangsvitnemål, er det nå uklart hvilke premisser som vil komme til å gjelde for utstedelse av slikt vitnemål. Fylkeskommunen ber departementet vurdere premisser for utstedelse av førstegangsvitnemål som ikke vil innebære en innskjerping jf. med dagens ordning (primærvitnemål). Bestemmelser for utstedelse av vitnemål må ta høyde for at opplæringsloven legger til rette for at enkelte trenger lenger tid for gjennomføring av videregående opplæring.

Høringsinstansene er bedt om å vurdere om kvote for førstegangsvitnemål bør økes til 50 %, jf. med dagens primærvitnemålskvote på 40 %. Akershus fylkeskommunen foreslår en førstegangsvitnemålskvote på 50 %. Gjennom å fastsette en større førstegangsvitnemålskvote vil flere søkere gis mulighet til å bli tatt opp til høyere utdanning direkte etter videregående opplæring. Det vil kunne bidra til å forhindre at mange utsetter en studiestart for å skaffe tilleggspoeng etter avsluttet videregående opplæring.

Til § 7-5 Karakterpoeng for søkere med 3-årig videregående opplæring

Gjennom å forenkle beregningsmåten blir det lettere for den enkelte elev selv å beregne gjennomsnitt m.v. Det er positivt. Samtidig savner fylkeskommunen et underlag for å vite hvordan et skifte av beregningsmåte vil slå ut, jf. med dagens ordning. Har departementet foretatt slike undersøkelser eller sammenligninger? Om det ikke er gjort, ber fylkeskommunen departementet om å foreta en slik undersøkelse før dagens ordning evt. endres.

Til forslaget om å fjerne dagens ordning med fordypningspoeng

I høringsforslaget viser departementet til at kravene til faglig fordypning er skjerpet i Kunnskapsløftet gjennom at alle elever i studieforberevende utdanningsprogram må ha to fordypninger innen samme programområde. Fylkeskommunen mener at departementets begrunnelse for forslaget om å fjerne dagens fordypningspoeng er rimelig.

Til § 7-8 Tilleggspoeng for realfag

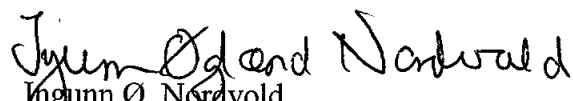
Fylkeskommunen støtter forslaget om å videreføre ordningen med realfagspoeng. Dette er i tråd med fylkeskommunens fokus på realfag. Videre mener fylkeskommunen at det er rimelig at antallet realfagspoeng reduseres til maksimalt fire poeng, dersom dagens fordypnings- og bonuspoeng fjernes. Fylkeskommunen stiller seg dog spørrende til at Matematikk R2 og Fysikk 2 skal gi større uttelling enn øvrige realfag.

Til § 7-11 Tilleggspoeng for høyere utdanning, ett år på folkehøgskole, siviltjeneste eller militær førstegangstjeneste

Dersom fordypnings- og bonuspoeng fjernes, og antall realfagspoeng reduseres til maksimalt fire poeng, mener fylkeskommunen at det er rimelig at også tilleggspoeng for høyere utdanning, ett år på folkehøgskole, siviltjeneste eller militær førstegangstjeneste reduseres fra tre til to poeng. Intensjonen må være, slik departementet har gitt uttrykk for, å ikke få et ubalansert tilleggspoengssystem i opptaksregelverket.

Med vennlig hilsen

Alf Skaset
fylkesdirektør

Ingunn Ø. Nordvold
ass. fylkesdirektør